

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički fakultet - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica

Tel: 020 206 713 Fax: 020 206 712

E-mail: extension-pg@t-com.me

PROIZVODNJA KELERABE

Keleraba pripada porodici kupusnjača i jako malo se proizvodi u Crnoj Gori. Uglavnom se uzgaja u bašti, a vrlo rijetko na otvorenom polju ili u zaštićenom prostoru.

Zbog kratke vegetacije, keleraba može da bude predhodna ili naknadna kultura, a vrlo često i kao međusjev između redova salate, krastavca i paradajza.

U ishrani se koristi zadebljalo stablo okruglastog oblika za spremanje raznih jela, kao i u svježem stanju kao salata. Mogu da se koriste i mladi listovi na isti način kao blitva ili spanać. Keleraba ima visok sadržaj ugljenih hidrata, vitamina C, kalijuma, kalcijuma, bogata je proteinima, šećerima i esencijalnim amino-kiselinama.

Za proljećnu proizvodnju kontejnerski rasad se proizvodi u toplim objektima, a minimalna temperatura u fazi rasada je oko 10⁰ C i

sadi 40-50 dana poslije nicanja. Optimalna temperatura za nicanje je 13-20⁰ C i tad sjeme niče za tri do četiri dana. Relativnu vlažnost vazduha u rasadničkom periodu treba održavati od 70-80%. Sije se u januaru mjesecu, a rasađuje u prvoj polovini marta za ranu proljećnu proizvodnju u plastičnim tunelima bez dodatnog zagrijavanja, a za berbu pristiže od kraja aprila do početka maja mjeseca. Na otvorenom polju sadi se od kraja marta do kraja aprila mjeseca uz prekrivanje

agrilom, a bere se od polovine do kraja maja mjeseca. Keleraba se sadi gusto, u redove, 25x20-25cm. Temperaturu treba održavati tokom proizvodnje iznad

---

7⁰ C, jer ako je niža velik broj biljaka prolazi stadijum jarovizacije i daje generativne organe (cvjeta).

Keleraba od svih kupusnjača ima najmanje zahtjeva prema svjetlosti. Optimalna temperatura u martu i aprilu mjesecu je od 10-15⁰ C danju, a 6-8⁰ C noću. U periodu formiranja zadebljalog stabla previsoka temperatura, preko 25⁰ C, utiče na kvalitet jestivog dijela. U tim situacijama, da bi snizili temperaturu, neophodno je provjetravati plastenik. Obilno se zaliva uz sadnju, zatim svakih 5-7 dana do formiranja zadebljalog stabla.

Pri dobrim uslovima uspijevanja rjeđa je pojava bolesti, a zaštita je ista kao i kod kupusa.

Odlično uspjeva pod agrotekstilom (agril, lutrasil) i dostiže ranije za 20-30 dana, nego na otvorenom polju. Osim toga, agrotekstil može zamijeniti tunele u proljećnom periodu.

Na otvorenom polju rana keleraba se proizvodi na gredicama širine 100cm i visine 20cm, uz prekrivanje zemljišta malč folijama i pokrivanje biljaka agrotekstilom. Prije obrade i đubrenja potrebno je uraditi agrohemijsku analizu zemljišta, a na osnovu utvrđenog sadržaja hranjiva u zemljištu napraviti će se preporuka za đubrenje.

Prinos kelerabe zavisi od sorte (hibrida) i kreće se do 4kg/m² u plastenicima, dok na otvorenom polju od 10-30t/ha.

Mr Branka Nikolić

Stručni saradnik za ratarstvo,

povrtarstvo i zemljište